education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE
EXAMINATION

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
VRAESTEL 1: TAAL IN KONTEKS
ASSESSERINGSRIGLYNE
MODELVRAESTEL
2008

PUNTE: 80

TYD: 2 uur

Hierdie memorandum bestaan uit 13 bladsye.

ASSESSERINGSRIGLYNE

AFDELING A: LEES EN KYK

- Geen penalisering vir **spel- en taalfoute** nie.
- Geen penalisering waar antwoorde nie in volsinne geskryf is nie.
- Geen woord in ŉ ander taal word as ŉ antwoord aanvaar nie. Indien dié woord(e) egter toegedruk word en dit beïnvloed nie die betekenis nie, word die antwoord as korrek aanvaar. Andersins sal ŉ **E(ngels) / X(hosa) / S(epedi) boaan** die woord die fout aandui en dus die rede waarom die punt nie toegeken is nie.
- Waar die antwoord in meer as een sin aangebied word, maar tog tot die antwoord lei, is dit korrek.
- Indien twee of meer feite vereis word, word slegs die eerste twee of meer feite in volgorde nagesien.
- Spesifieke opdragte, bv**. EEN WOORD**, **OPEENVOLGENDE WOORDE / 'N SINSDEEL / EEN SIN** moet uitgevoer word. Die kandidaat mag een woord in ŉ sin aanbied, bv.
  Die een woord is ...
  Die woord wat dit vir ons sê, is ...
  (Die woord wat die kandidaat aanbied, moet dus "uitgelig" word.)
- Plaas die lidwoord, **'n** of **die**, tussen hakies indien dit in kombinasie met **EEN WOORD** as ŉ antwoord gebruik word en aanvaar dit as korrek.
- **Penaliseer indien ŉ aanhaling in ŉ vraag vereis word, maar die aanhalingstekens ontbreek.** Die memorandum sal spesifiseer hoe.
- Geen penalisering andersins indien die antwoord ŉ direkte aanhaling is nie.
- Waar (Ja) / Onwaar (Nee) vrae:
  eerste deel korrek en motivering verkeerd / motivering ontbreek (1)
  eerste deel verkeerd en motivering korrek (0)
  eerste deel ontbreek en motivering korrek (0)

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	LU	AS	BARRETT
VRAAG 1: LEESBEGRIP - TYDSKRIFARTIKEL: Uit die mond van ŉ ervare leermeester [Verwerk uit: *Rapport-Tydskrif*, 97.06.22] (374 woorde)					
1.1	leer leerlingbestuurders / leer mense motor bestuur (Of sootgelyk)	(1)			1
1.2	• leerders draai skielik voor ŉ ander (hulle) motor in • dit lyk of dit sy skuld is dat die leerders so swak bestuur/nie kan bestuur nie • hulle dink hy is verantwoordelik vir die leerder se foute, want hy leer hulle nie gou genoeg nie • hulle dink moontlik dat hy ŉ swak leermeester is				

Kopiereg voorbehou

	(Enige EEN)	(1)			2
1.3	• hulle het ook op ŉ stadium leer bestuur • hulle het ook dieselfde foute begaan • hulle behoort uit ervaring geduldig te wees (Enige EEN)	(1)			2
1.4	• sy het gedink daar is ŉ soort streep/dit het gelyk of daar ŉ streep is • die pad het donkerder geword waar ou en nuwe dele bymekaar gekom het (Enige EEN)	(1)			2
1.5	"senuweeagtig" (indien daar nie aanhalingstekens is nie, kry kandidaat nie ŉ punt nie)	(1)			2
1.6	• (die) "kamp" / kamp • (die) (mini-)toetsterrein (Enige EEN)	(1)			1
1.7	• mooi stilgehou / die handrem opgetrek / mooi links en regs vir aankomende verkeer gekyk (Enige EEN korrekte ding wat hy eers gedoen het) • hy het teen ŉ spoed (weggetrek) • in trurat (weggetrek) • hy het alles reg gedoen en toe skielik alles verkeerd gedoen (Enige DRIE)	(3)			4
1.8	• hulle is onseker van hulleself • hulle is bang • hulle weet nie wat om te doen nie (Of soortgelyk. Enige EEN)	(1)			2
1.9	Waar	(1)			2
1.10	• hy het ŉ Sjinees leer bestuur (wat nie Engels verstaan nie) (1) • hy het ŉ doofstomme leer bestuur (1) • hy het ŉ ou dame leer bestuur (Enige 2)	(2)			3
SUBTOTAAL: 13					
DENKVLAK 1: 2/13 (15,5%) DENKVLAK 2: 6/13 (46%) DENKVLAK 3: 2/13 (15,5%) DENKVLAK 4: 3/13 (23%)					

VRAAG 2: LEESBEGRIP - ADVERTENSIE: Smart Start [Uit: *Huisgenoot*, 14.12.89] (146 woorde)					
2.1	• Einstein	(1)			3
2.2	prettige	(1)			1
2.3	• wiskunde • musiek • ŉ taal (Enige TWEE)	(2)			1
2.4	• om die hoogste sport in die lewe te bereik • om suksesvol te wees / ŉ sukses in die lewe te wees • om net die te wees / bereik (Enige EEN)	(1)			2
2.5	• ŉ speelgoedwinkel • ŉ rekenaarwinkel (Enige EEN)	(1)			1
2.6	C / wil sê dat grootmense slim geeste is.	(1)			4
		SUBTOTAAL: 7			
DENKVLAK 1: 4/7 (57%) DENKVLAK 2: 1/7 (14,5%) DENKVLAK 3: 1/7 (14,5%) DENKVLAK 4: 1/7 (14,5%)					
VRAAG 3: LEESBEGRIP - FEESPROGRAM: Iets om na uit te sien by die KKNK [Saamgestel en verwerk uit: *Feesgids KKNK*, 2006/2007, *Keur*, 26.03.99 en *Beeld*, 07.06.01] (163 woorde)					
3.1	• hulle is een van ons land se uitvoerprodukte • hulle is musikante • hulle is Suid-Afrikaanse kunstenaars • hulle is uitstekende kunstenaars (Enige EEN)	(1)			2
3.2	die (hele) gesin (Ouma ingesluit)	(1)			1
3.3	• hy is is die eerste violis • hy is die hoofspeler (Of soortgelyk. Enige EEN)	(1)			3
3.4	• (alt)viool (1) • tjello (1)	(2)			1
3.5	D / het in ŉ jeug- en ŉ simfonie-orkes gespeel.	(1)			4
3.6	hulle was deel van oud-pres. Nelson Mandela se inhuldiging	(1)			2
3.7	hulle tree deesdae selde in Suid-Afrika op	(1)			2

	SUBTOTAAL: 8				
DENKVLAK 1: 3/8 (37,5%) DENKVLAK 2: 3/8 (38%) DENKVLAK 3: 1/8 (12,5%) DENKVLAK 4: 1/8 (12,5%)					
VRAAG 4: VISUELE GELETTERDHEID: STROKIESPRENT [Uit: *Beeld*] (45 woorde, maar kandidate moet die liggaamstaal "lees")					
4.1	• hy krap sy kop/voorkop • hand in die sy (Enige EEN)	(1)			3
4.2	dr. Duncan is • baie kwaad / smoorkwaad • gefrustreerd • geïrriteerd • moedeloos • hy voel soos 'n donderwolk 'n onweerswolk (Enige EEN)	(1)			3
	SUBTOTAAL: 2				
DENKVLAK 3: 2/2 (100%)					
	TOTAAL VIR AFDELING A: 30				

AFDELING B: 'N OPSOMMING

VRAAG 5: OPSOMMING VAN HOOGTEPUNTE UIT DIE REISPROGRAM: DAG 2 – DAG 8

Die opsomming word TWEE keer gelees:
- vir feite en taalfoute.
- vir direkte aanhalings en onvolledige sinne.

FEITE:

- Sien eerste sewe sinne inhoudelik na, al is die sinne in paragraafvorm.
- Regmerkie bokant elke hoofgedagte.
- Slegs een hoofgedagte per sin word nagesien.
- Indien **geen hoofgedagte** inhoudelik reg is nie, kry die kandidaat **nul vir sowel die getal woorde as vir taal**.

FEITE (F) [7]

FEITE KORREK	MAKSIMUM TAALPUNT(E)
Geen feite korrek nie	Maksimum taalpunt: 0
Een tot drie feite korrek	Maksimum taalpunt: 1
Vier en meer feite korrek	Maksimum taalpunte: 2

- ✓ Leesteken- en spelfoute word nie gepenaliseer nie.
- ✓ Taalfoute word net in korrekte feite gepenaliseer.
- ✓ **KANDIDATE WORD NET EEN KEER VIR ELKE SOORT FOUT GEPENALISEER.**

TAAL(T) [2]

TAALFOUTE	PENALISEER VAN TOTAAL
Twee tot drie taalfoute	-1
Vier en meer taalfoute	-2

TIPIESE TAALFOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (bv. O/werp + ww. + V/werp)
- Tyd, wyse, plek
- Direkte vertaling (moedertaalinvloed)
- Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoord 1, 2 en 3)
- Omgekeerde woordorde
- Dubbelnegatief
- Lydende vorm
- Voornaamwoorde
- Infinitief
- Vreemde woorde

NEERSKRYF VAN PUNTE

	KODE	PUNT	
Getal feite korrek	**F**	7	Maks = 7
Taalfoute	**T**	2	Maks = 2
Woorde aangedui/ nie lengte oorskry nie (meer as 70 woorde)	**W**	1	Maks = 1
Totaal		10	

VOORBEELD :

1. Jy **kan besoek** die geskiedkundige Graaff-Reinet in die Karoo.	✓	**T**
2. Besoek die skulpmuseum in die bekende Dias Museum Kompleks.	✓	
3. ’n Mens moet die geheimsinnige Knysna-woud besoek.	✓	
4. **Sit op jou chaletstoep** in die Addo Nasionale Park **neem foto’s van die diere.**	✓	**T**
5. **Port Elizabeth onthaal alle toeriste.**	x	

6. **Ons los die senior burgers by die warmwaterbronne in Aliwal-Noord.**	x	
7. Geniet 'n inkopie-ervaring Clarens.	✓	

TOEKENNING VAN PUNTE N.A.V. DIE VOORBEELD:

	KODE	PUNT
Getal feite korrek	**F**	5
Taal	**T**	1
Woorde aangedui / lengte nie oorskry nie (nie meer as 70 woorde nie)	**W**	1
Totaal		7

'N VERKORTE WEERGAWE VAN DIE ASSESSERINGSVEREISTES

- **EERSTE DEURLEES:**

+ FEITE (F)	**7**	**+ TAAL (T)**	**2**	**+ WOORDE (W)**	**1**	**= 10**
4 – 7 korrek		0 - 1 taalfoute 2 – 3 taalfoute 4+ taalfoute	2 1 0	Aangedui én binne perk: graad 10 – 12: 60 – 70 woorde maksimum	1	
1 – 3 korrek		0 – 1 taalfoute 2+ taalfoute	1 0	Soos hierbo	1	
0 korrek		Ignoreer	0	Ignoreer	0	

- **TWEEDE DEURLEES:**

- **UITSKRYF VAN ASSESSERING:**
  (F) + (T) + (W) = 10 = FINALE PUNT
  7 + 2 + 1 = 10

- Die fokus van die opsomming is: **som 'n hoogtepunt, een per dag, vir dag 2 – dag 8 op**.
- Die klem val hier op die **donkergedrukte** hoofgedagtes en **NIE** op die **moontlike verwerking** van die teks **NIE**.

Direkte aanhaling uit teks	**Moontlike verwerking**
1. DAG 2: **GRAAFF-REINET** Ons ry deur die Karoo Natuurreservaat en besoek	• Besoek **Graaff-Reinet** in die Karoo. (5)

Graaff-Reinet, die kosbaarste dorp in die hart van die Karoo. Jy mag nie deur die Karoo ry sonder om hierdie dorp met sy ryk verlede en unieke geskiedenis te besoek nie.	
2. DAG 3: MOSSELBAAI Dis 'n dorpie wat vinnig uitgebrei het. Besoek die skulpmuseum in die bekende Dias Museum Kompleks. Het jy ooit kon raai dat daar 'n skulpmuseum kan wees met soveel soorte skulpe?	• Besoek die **skulpmuseum** in die Dias Museum Kompleks. (8)
3. DAG 4: KNYSNA Dis nie net die plek waarheen mense stroom vir die jaarlikse oesterfees nie. Te danke aan Dalene Matthee se roman, *Kringe in 'n bos,* is die geheimsinnige Knysnawoud wêreldbekend. Die Bos lok jaarliks duisende plaaslike en internasionale besoekers. Koop hier jou tydlose geelhoutaandenking – 'n ewige herinnering aan die unieke Bos.	• **Die Knysnawoud** / **die Bos** is 'n ervaring. (5)
4. DAG 5: ADDO NASIONALE PARK Hier slaap ons vir net een nag. Jy hoef nie 'n hele dag deur die Park te ry nie, want jy kan sommer óp jou chaletstoep sit en kyk hoe die wild kom water drink! Die watergat is só naby dat dit 'n unieke kans bied om foto's te neem. Jy kan nou tydsaam die ander mense leer ken, want 'n mens bring nie ure op die pad deur nie.	• Kyk hoe die **wilde diere naby** jou kom water drink. (10)
5. DAG 6: PORT ELIZABETH Port Elizabeth is bekend vir sy oseanarium, maar internasionale toeriste stroom deesdae hierheen om 'n ware Afrika-ervaring in die arm township, Red Location te kom ervaar. Toeriste word onthaal op tee en vetkoek of op tuisgemaakte bier in kalbasse. Die kinders sing Madiba-liedere en dra tradisionele	• **Ervaar Afrika** in die arm **township**. (6)

klere.	
6. DAG 7: ALIWAL-NOORD Op pad Aliwal-Noord toe wag daar 'n verrassing op die senior burgers. Ons stop by die warmwaterbronne in Aliwal-Noord. Enige iemand met rumatiek of 'n moeë lyf kan hier kom uitspan.	• Besoek die **warmbron** waar jou lyf kan rus. (8)
7. DAG 8: VAN ALIWAL-NOORD – CLARENS – JOHANNESBURG Op pad terug stop ons by Clarens – 'n kunstenaar- en kosmekka. Clarens bied unieke plattelandse inkopie-ervarings. Rondom die plein koop jy enige iets van handgemaakte lekkerruikgoed, juwele en leeritems tot lekker tuisgemaakte eetgoed. Hier koop jy jou laaste geskenke vir almal by die huis!	• Geniet jou laaste **inkopies in Clarens.** (7) [49 woorde]

TOTAAL VIR AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL					
VRAAG 6: STROKIESPRENTE [Uit: *Rapport*, 2000.04.02]					
VRAAG	**ASSESSERINGSRIGLYNE**	**PUNT**	**LU**	**AS**	**BARRETT**
6.1	argumenteer	1	4	s.nw. > ww.	2
6.2	verantwoordelikhede	1	4	meervoudsvorm	1
6.3	smoorkwaad	1	4	b.nw. intensiewe vorm	1
6.4	minder	1	4	b.nw. vergrotende trap	1
6.5	oor	1	4	voorsetsel	3
6.6	bekommer	1	4	s.nw. > ww. m.b.v. ŉ voorvoegsel	3
6.7	gebreekte	1	4	swak verlede deelwoord	3
6.8	duur	1	4	antoniem	1
6.9	klink	1	4	woordkeuse: verwarrende woordgroep	3
6.10	se	1	4	woordkeuse: taalidioom/korrekte vertaling	2
6.11	vergelyking	1	4	afkorting	1
6.12	aggressiewe	1	4	attributiewe b.nw.	2
6.13	oor	1	4	idiomatiese uitdrukking	3
6.14	getroudes / eggenotes	1	4	woordeskat: een woord vir > persoonsnaam	3
6.15	voer	1	4	ww. in vaste verbinding	3
6.16	miskien / moontlik / straks	1	4	sinoniem	1
6.17	gaatjie	1	4	verkleiningsvorm	1
6.18	erken	1	4	paroniem	3
6.19	samewerking	1	4	samestelling	2
6.20	een en twintig	1	4	getal uitskryf	1
SUBTOTAAL: 20					
6.21	Ben sê dat **sy** nie ŉ spoedboete van R300 **gekry het** soos **hy** (1) nie (1). OF Ben sê dat **sy** nie ŉ spoedboete van R300 soos **hy** (1) **gekry het** nie (1).	2	4	direkte rede > indirekte rede: met vgw. 3 skuif ww. (het) na die einde van daardie deel van die sin na die hoofww. of beide wwe. aan die einde van die sin voor die dubbelnegatief en verander pers. vnwe. jy > sy en ek > hy (beide vnwe. moet korrek wees vir 1 punt)	3
6.22	ŉ Grypdief **het** Babsie se handsak **gesteel**.	1	4	teenwoordige tyd > verlede tyd	3
6.23	Aangesien Ben geld op die aandelebeurs **verloor het** (1) , **is hy** baie omgekrap (1).	2	4	begin met vgw.3 om twee sinne te verbind; dus alle wwe. in sin 1 aan die einde van sin 1 idie korrekte volgorde , komma, eerste ww. uit sin 2 direk na komma en voltooi die sin met geen verdere verandering in woordorde nie	3

6.24	Die aandete **is** (deur Babsie) **verbrand** (1)	1	4	lydende vorm verlede tyd: sin begin met voorwerp, het ... verbrand > is ... verbrand en deur plus onderwerp is opsioneel, maar moet tussen die twee wwe. staan	3
6.25	Ben het nie geld nie; dus **kan hulle** nie uiteet nie. (1)	1	4	vgw.2 verbind twee sinne; dus eerste ww. uit sin 2 direk na vgw. en voltooi die sin met geen verdere verandering in woordorde nie	3
6.26	Volgens Babsie moet Ben geld kry om die swembadpomp **reg te maak** (1).	1	4	Infinitief: om ... deeltjieww. + te + deeltjieww. (Sp.)	3
6.27	Ben het **daardie oggend by die werk** gehoor dat hy sy werk verloor het. (1)	1	4	bywoordelike bepaling van tyd voor plek	3
6.28	**Wat is die gróót rede vir Ben se slegte bui? Waarom is Ben in ŉ slegte bui?** (1)	1	4	stelsin > vraagsin en moet ŉ vraagteken hê om die punt te verdien	3
6.29	Hulle was beslis nie **regverdig** (1) **nie** (1).	2	4	dubbelnegatief: nie ... nie (1) en onregverdig > regverdig	3
6.30	Enige moontlike **uitlating / nuuswaardigheid wat skok.**	2	4	ŉ Uitlating / nuuswaardigheid wat skok (kan in meer as een sin gegee word) > (1) Leestekens en sinskonstruksie korrek > (1)	3
6.31.1	Enige moontlikheid wat **verskoning aanbied.**	1	4	ŉ Verskoning (kan in meer as een sin gegee word) plus leestekens en sinskonstruksie korrek > (1)	3
6.31.2	Enige moontlikheid wat **verskoning aanvaar.**	1	4	ŉ Verskoning (kan in meer as een sin gegee word) plus leestekens en sinskonstruksie korrek > (1)	3
SUBTOTAAL: 16					
VRAAG 7: KRITIESE TAALBEWUSTHEID – STROKIESPRENT					
7.1	Enige moontlikheid om die **saak reg te stel.**	2		ŉ Sinsformulering wat die saak regstel (kan in meer as een sin gegee word) > (1) Leestekens en sinskonstruksie korrek > (1)	3
7.2	Eie opinie van Ben se taalgebruik plus ŉ motivering.	2		ŉ Eie opinie plus ŉ motivering > (1) Leestekens en sinskonstruksie korrek > (1)	3
SUBTOTAAL: 4					
TOTAAL VIR AFDELING C: 40					
GROOTTOTAAL: 80					

KONTROLELYS BY DIE OPSTEL EN MODERERING VAN `N VRAESTEL.

Die suksesvolle paradigmaverskuiwing van inhoudgedrewe onderrig en toetsing na die assessering van kennis en vaardighede deur middel van die teksgerigte en kommunikatiewe benadering vereis dat al die onderliggende aspekte van die Nasionale Kurrikulumverklaring in onderrig en leer beslag sal kry.

Sleutelvrae wat 'n rol sal speel in die beoordeling van toetse/assesseringstake sal die volgende wees:

KONTROLELYS VIR DIE OPSTEL EN MODERERING VAN VRAESTEL1		
BEGINSELS	**VRAE**	**KOMMENTAAR**
1. Sosiale transformasie	√	
2. Hoë kennis en vaardigheidsvlakke	√	
4. Progressie	√	
5. Artikulasie/oordraagbaar	√	
6. Menseregte/inklusiwiteit	√	
7. Waardering vir inheemse	√	
8. Geloofwaardigheid/doeltreffend	√	

Kritieke en ontwikkelingsuitkomste		
Kritieke uitkomste:		
1. Identifiseer/los probleme op	√	
2 Werk doeltreffend in groepe	√	
3. Selfwerksaamheid	√	
4. Inligting versamel/reageer	√	
5. Kommunikeer doeltreffend	√	
6. Gebruik teg. wet. doeltreffend	√	
7. Die wêreld as sisteem	√	
Ontwikkelingsuitkomste		
1. Verskillende leërstrategieë	√	
2. Verantwoordelike burgerskap	√	
3. Kultuur/esteties sensitief	√	
4. Beroepsmoontlikhede	√	
5. Entrepreneurskap	√	

Leeruitkoms 2: Lees en kyk		
Lees/kyk vir begrip en waardering		
• Maak voorspellings		
• Identifiseer hoofgedagtes	Afdeling B	
• Ondersteunende gedagtes uitlig	Afdeling A	
• Som hoofgedagtes op	Afdeling B	
• Lei woordbetekenis uit konteks af	Afdeling A en C	
• Herlees vir begrip	Afdeling A, B en C	
Betekenis van verskeidenheid tekste		
• Toepaslike inligting vind	Afdeling A	
• Seleksie/weglating van inligting beïnvloed betekenis	Afdeling B en C	
• Verskil tussen direkte en verskuilde betekenis	Afdeling A	
• Herken skrywer se standpunt	Afdeling A en C	